

ПРЕС КЛИПИНГ

28. октобар 2019.

НАСЛОВИ

НОВОСТИ ИСТРАЖУЈУ Месна индустрија у кризи: Прерађивачи у агонији, угрожена радна места, следи пораст цене меса(стр.3)

Право на отпремнину имају и пензионери(стр.5)

Одложена одлука о продаји „Гоше”(стр.6)

Код предузетника 56.675 радника(стр.7)

Вишак у буџету одлази на плате и пензије; ФС: То је прва грешка(стр.8)

Послодавци и синдикати да иницирају измене закона(стр.9)

Повишица пензија по швајцарском, стандард по српском моделу(стр.9)

НОВОСТИ ИСТРАЖУЈУ Месна индустрија у кризи: Прерађивачи у агонији, угрожена радна места, следи пораст цене меса

Е. Р.

Недимовић: Дајемо подстицај за комплетну инвестицију у прехранбеној индустрији

МЕСНА индустрија у Србији тренутно је у великој кризи. Појава заразне болести - афричке куге свиња, само је продубила агонију у којој се домаћи прерађивачи налазе. Уз то, увоз прерађевина из иностранства готово да неконтролисано расте.

Све то би у великој мери могло да буде и последица вишедеценијског смањеног свињског фонда. Недостатак меса за сировине је из године у годину све већи, па целокупну ситуацију додатно погоршава појава афричке куге свиња.

- Држава интензивно ради на отварању високоплатежних тржишта, јер само ако имамо доброг купца, имамо и основ за подизање сточарства у Србији - рекао нам је министар пољопривреде Бранислав Недимовић. - Важно је да произвођачи добију добру цену. У том смислу добар доказ јесте и прича са Турском. Успостављен је и извоз у Кину.

Наше фирме имају добре уговоре са њима. На тај начин добијамо стабилно тржиште, које је у стању да повуче све што ми произведемо. Постоји и посебна Уредба о одређивању критеријума за доделу подстицаја, ради привлачења директних улагања у производњу прехранбених производа. Влада је то донела као подстицај за комплетну инвестицију у прехранбеној производњи.

Како каже секретар за сточарство у Привредној комори Србије Ненад Будимовић, свињског меса произведемо око 300.000 тона годишње. Иначе, прошле године увезли смо око 29.000 тона свињског меса које се користи за прераду трајних и полутрајних производа.

- Посебно тешку ситуацију имамо са свињским месом, јер нам је ограничен извоз. Нема продаје у ЦЕФТА региону због афричке куге свиња. У Европу не можемо због вакцинације против класичне куге, а Русија је стопирала увоз од четири велике кланице у Србији, због неусаглашене документације - додао је Будимовић.

Према подацима Привредне коморе Србије, на основу истраживања Републичког завода за статистику, спољнотрговинска размена меса и производа од меса, у периоду од 2014. до 2018. године, у константном је паду - 2014. износио је 16.457.000 евра, да би у 2018. салдо био у минусу и то -19.967.000 евра. Увоз се повећао, а извоз смањено, и за само четири године приметан је значајан дефицит.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА МЕСА И ПРОИЗВОДА ОД МЕСА у периоду 2014 - 2018. (у хиљадама евра)

ГОДИНА	2014	2015	2016	2017	2018
ИЗВОЗ	111.187,3	87.548,0	79.460,4	102.060,4	118.447,7
УВОЗ	94.730,1	90.620,5	100.110,5	120.730,9	138.415,1
РАЗМЕНА	205.917,4	178.168,5	179.570,9	222.791,3	256.862,8
САЛДО	16.457,2	-3.072,5	-20.650,1	-18.670,5	-19.967,4

Највећих пет извозних и увозних тржишта у 2018.

	Извозна тржишта	Увозна тржишта
1	БиХ	Шпанија
2	Црна Гора	Немачка
3	Турска	Хрватска
4	Сев. Македонија	Италија
5	Руска Федерација	Холандија

Извор: РЗС

Ситуација након појаве афричке свињске куге имала је негативан утицај на целокупну месну индустрију у Србији. Извозна тржишта забранила су увоз меса и прерађевина из наше земље. Неке државе су то урадиле потпуно, а неке делимично. Утицај ове одлуке је значајан, поготову када се има у виду да је пут ка највећим извозним тржиштима меса и месних производа, попут Босне и Херцеговине, Црне Горе, Северне Македоније, тренутно прекинут.

- У неким земљама дозвољен је увоз само оних прерађевина које се третирају на одређеној температури и те производе ми несметано пласирамо од САД до Аустралије. Међутим и даље је на снази забрана најквалитетнијих производа, ферментисаних кобасица, по којима је "Неопланта" и позната широм региона, испричао је за "Новости" Ацо Томашевић, директор компаније "Неопланта".

- То ће неминовно довести до даљег превентивног смањења сточног фонда, у нашој земљи, што ће за последицу имати пораст цене меса. Уз то, десио се и историјски незабележен скок цена сировине на глобалном тржишту, с обзиром на то да већ скоро две године афричка свињска куга хара добрим делом Европе и целокупним Далеким истоком - истакао је Томашевић.

Према његовим речима, најнеповољнија ситуација је у Кини, која је и највећи произвођач свињског меса на свету. То је на целокупну месну индустрију у Србији ставило додатни притисак и довело је, у безмало безизлазну ситуацију - огроман раст свих инпута са једне стране и немогућност извоза са друге стране.

- Као лидер на тржишту месних прерађевина, "Неопланта" неће чекати идеалне околности - објашњава Томашевић. - Настављамо са стратегијом врхунског квалитета наших производа, јер је то једина исправна пословна стратегија на дуже стазе. Сигурни смо да ће наши потрошачи и то умети да препознају. Трудимо се свим снагама да смањимо ефекат негативних дешавања, да

уважавамо наше запослене и пребродимо новонасталу ситуацију. С друге стране, нисмо једини учесник на тржишту. Оваква ситуација погодила је снажно све компаније које послују у месној индустрији. Уверени смо и да ће држава и надлежно министарство са својим органима, у овом специфичном тренутку показати спремност да реагују и да одређеним хитним кризним мерама и сарадњом са ЕУ и земљама региона, помогну и заштите домаће произвођаче, али и сва радна места, више хиљада људи запослених у овој индустрији.

Како су нам рекли у компанији "Карнекс", њихови приозводи могу да конкуришу најбољим произвођачима у домену прераде меса. У Европи могу да се купе њихове паштете и готова јела, док "Карнексових" производа има и у Аустралији и Казахстану. На тржишту Русије присутни су дуги низ година.

- Од јуна ове година, када је руска инспекција донела одлуку да постоје неусаглашености у стандардима, извоз је обустављен - истичу у "Карнексу". - То никако не значи да наше месо није безбедно, већ се замерке односе на административне неусаглашености. Што се тиче афричке куге свиња, "Карнекс" има затворен систем производње, јер месо потиче са фарми које су максимално заштићене.

РЕАЛНИ СПОРАЗУМИ

АГРОЕКОНОМИСТА Милан Простран истиче да нема ништа против да се потписују споразуми о извозу. Ипак, треба бити реалан, јер Србија у Кину не може да извезе месо ни за половину улице у једном њиховом великом граду.

- Извоз јесте тај који вуче развој - сматра Простран. - А, да бисмо озбиљним извозом то обезбедили, он мора бити континуиран, квантитативан и да се споразуми увек поштују.

ПОЛИТИКА ONLINE

Право на отпремнину имају и пензионери

Аутор: Јасна Петровић-Стојановић

Бивши запослени којима послодавац није приликом прекида радног односа исплатио две просечне зараде отпремнину могу да траже и када почну да примају пензију

Архитекта који је почетком године остварио право на пензију и већ је увелико прима, а није добио отпремнину од послодавца, јавио се ових дана нашем листу да се распита да ли он и сада, као пензионер, има прво на отпремнину или не.

Зна да је са послодавцем требало да се раздужи последњег радног дана, али пошто је већ прошло седам месеци и нико му овај новац више не помиње, не зна да ли му је ово право застарело или не.

Каже да у пројектном бироу у којем је провео последњих 17 година неће ништа одређено да му кажу, а у ПИО фонду су му рекли да је чест случај да их пензионери управо ово питају, јер се послодавци понашају као да их се ова обавеза не тиче чим испрате запосленог у пензију.

Према члану 119 Закона о раду, послодавац је дужан да запосленом при одласку у пензију исплати отпремнину најмање у висини две просечне зараде. Под просечном зарадом сматра се

просечна зарада у Републици по последњем објављеном податку Републичког завода за статистику.

Ако се узме у обзир да је просечна бруто зарада обрачуната за јун 2019. године износила 74. 009 динара, то је 148.018 динара.

Ранка Савић, председник Асоцијације самосталних и независних синдиката Србије, каже да одлазак у пензију ни на који начин није препрека да неко тражи од послодавца да му исплату отпремнину ако то није урадио на време. Јер бившем запосленом то законски припада.

– Уколико послодавац избегава ову обавезу, увек постоји жалба и правда се потражи на суду. При томе оштећени сигурно добија овај спор. Овај новац је предвиђен да помогне сваком запосленом који одлази у пензију да има од чега да живи док не добије прву пензију. Јер, некада због непотпуне документације неко мора мало дуже да сачека прву пензијску уплату – каже Савићева.

Ниједан радник, истиче она, не треба да опрости овај дуг послодавцу јер у збиру то је више од 1.000 евра, што многим пензионерима добро дође.

– Отпремнина, уколико постоји посебан колективни уговор, може да буде и знатно виша од две просечне зараде, само ако је послодавац спреман, добро послује и има новца да награди радника. А право на отпремнину по Закону о раду имају сви запослени, без обзира на то да ли одлазе у старосну, превремену или инвалидску пензију – каже Савићева.

Ако се узме у обзир да је просечна зарада (бруто) обрачуната за јун 2019. године износила је 74.009 динара, то је укупно 148.018 динара, с тим што тај износ варира.

Они који испуњавају услов да наредне године оду у пензију требало би последњег дана ове године да раскину радни однос и поднесу захтев за пензију. Услови за пензионисање мењају се само за жене, док је за мушкарце то и даље 65 година старости и најмање 15 година радног стажа. Осим у случају да се одлуче да оду у превремену старосну пензију и доживотно плаћају пенале од 0,34 одсто.

Жене које наредне године иду у пуну старосну пензију не смеју бити млађе од 62,5 године и морају имати најмање 15 година радног стажа. Оне, пак, које се одлуче да на крају 2019. године оду у превремену старосну пензију, треба да имају 57 година живота и 38 и по година стажа.

Одложена одлука о продаји „Гоше”

Аутор: Оливера Милошевић

Смедеревска Паланка – Четвртак је био дан Д за Фабрику шинских возила „Гоша” у стечају, јер је било најављено да ће одбор поверилаца тада донети одлуку да ли ће се ова фабрика продати смедеревској фирми „Желвоз 026”, која је на недавној лицитацији дала најбољу понуду – милион евра.

Одлучивање је ипак одложено, најкасније за петак, 1. новембар, јер се Фонд за развој, као поверилац, не може изјаснити без сагласности Владе Србије као оснивача, потврђује за „Политику” Аца Митић, стечајни управник у паланачкој „Гоши”.

По Закону о националним стандардима, у року од 15 дана од дана отварања понуда мора се дати одговор да ли се понуђена цена прихвата или не. Можда ће се седница одбора поверилаца одржати и раније, ако се влада изјасни пре 1. новембра, каже Митић и додаје да ако влада не да сагласност до тог рока, одбор поверилаца не може прихватити понуду.

Подсећамо, ово је четврти покушај продаје некадашњег гиганта у производњи шинских возила. Стигле су две понуде: МИН „Локомотива” из Ниша са 65 милиона динара (око 500.000 евра) и „Желвоза 026” из Смедерева, милион евра, а како су обе понуде мање од 50 одсто од процењене вредности, сагласност за продају мора дати одбор поверилаца.

Вредност „Гоше” процењена је на око 514 милиона динара. Ако би била прихваћена понуда смедеревске фирме, стечајни поступак би био обустављен, осим на стечајној маси.

Незванично, „Желвоз 026”, ћерка фирма компаније „Виктори солушнс” из Београда, која је купила смедеревски „Желвоз”, намерава да поново покрене производњу и упосли још 300 радника, иако купац у стечајном поступку нема никакву обавезу. У супротном, држава би изгубила јединог произвођача и ремонтера путничких вагона.

Како је раније за „Политику” потврдио стечајни управник, иза куповине „Гоше” стоји Смедеревац Бобан Рајић звани Цока, јавности одавно познат као купац „Вечерњих новости”, који је лично лицитирао за паланачку фабрику.

Иначе, укупно призната потраживања износе више од 30 милијарди динара, односно око 27 милиона евра. Половина тог новца (око 500.000–600.000 евра) отишла би бившим власницима, словачкој фирми ЖОС „Трнава”, преко повезане кипарске фирме „Лиснарт холдинг”, као разлучним повериоцима, који имају приоритет при исплати.

Наиме, ЖОС је правоснажном судском одлуком добио овај статус по основу исплате кредита банкама које су имале хипотекарно право над покретном имовином „Гоше”. Претходно је као власник ту имовину фабрике ставио под хипотеку на основу дуга насталог у пословању „Гоше” са словачком фабриком, односно сопственим власником.

Продаја ФШВ „Гоша” као правног лица врши се методом непосредне погодбе уз прикупљање писмених понуда. Продају се грађевински објекти (хале, радионице, складишта...) укупне површине 40.662 квадрата, опрема и залихе (сировине, репроматеријал, резервни делови...), удели, акције, лиценце...

Уколико одбор поверилаца да зелено светло, купопродајни уговор се потписује у року од пет радних дана од проглашења најуспешнијег понуђача, који у року од осам дана мора да уплати разлику купопродајне цене, у коју се урачунава депозит од 100.000 евра. Тек потом стиче право уписа власништва.

Код предузетника 56.675 радника

Извор: Дневник

По подацима Агенције за привредне регистре у недавно објављеној публикацији о економским целинама у Србији у 2018.години, у нашој земљи лане је пословало 18.473 предузетника који су водили пословне књиге.

Од тог броја АПР је обрадио податке за 18.407 преузетника, који су запошљавали 56.675 радника. Број запослених код предузетника лане био је за 5.129 већи него у 2017.години.

Највећи број предузетника, секторски посматрано, лане је пословао у трговини на велико и мало – 6.693 и прерађивачкој индустрији – 3.228, што укупно чини преко половине свих предузетника. Уједно, та два сектора су и запошљавала највише радника па је тако у трговини било 16.722 запослена, а у прерађивачкој индустрији је на радно место код предузетника одлазило 18.439 запослених.

У анализи АПР-а наводи се да су предузетници у Србији лане увећали обим пословних активности, што се огледа кроз раст укупних прихода али и укупних расхода. Тако су приходи

порасли за 6,8 одсто, а расходи за 6,3 одсто. Највећи удео - чак 97,7 одсто укупних прихода предузетника лане су чинили приходи из пословних активности, у склопу којих доминирају приходи од продаје робе и продаје производа и услуга . Те две категорије пословних прихода предузетника увећане су за 3,1 одсто односно 12,2 одсто.

Лане је 14.495 предузетника пословало позитивно, док је негативно пословало њих 3.248. Без нето резултата пословала су 664 предузетника.

Поред предузетника из сектора трговине и прерађивачке индустрије, висок позитиван резултат пословања бележе и предузетници из сектора стручне, научне, иновационе и техничке делатности . Они су били лане профитабилнији за 8,4 одсто него у 2017.години.

Љ. М.

Вишак у буџету одлази на плате и пензије; ФС: То је прва грешка

БЕОГРАД: Од 1. новембра на снагу ступа одлука Владе о повећању зарада у јавном сектору. Како је најављено, 4. новембра пензионерима би требало да буде исплаћена једнократна помоћ од 5.000 динара. Које професије могу очекивати повишицу, а када стиже чек са увећаном пензијом као и шта након повећања зарада?

Више новца ускоро би, како јавља Радио-телевизија Србије, требало да се нађе у новчаницима запослених у јавном сектору. Како је најављено, повећање ће највише осетити запослени у здравству јер би плату вишу за 15 одсто требало да приме медицинске сестре, техничари, лекари... Додатак од неколико хиљада динара лећи ће на рачун и полицајцима, наставницима, судијама, запосленима у војсци...

Половином септембра ове године, Влада је усвојила одлуку о повећању плата запосленима у јавном сектору и то у распону од осам до 15 одсто. Веће плате запослени би требало да приме од 1. децембра.

И све то, наводи РТС, од 46 милијарди динара вишка у буџету. На питање шта након повећања плата, економиста Иван Николић каже – наставити у истом ритму.

Макроекономска слика је потпуно промењена и сада наличи на једну здраву и озбиљну економију, треба да мењамо привредну структуру пре свега фаворизовати или подстицати оне области или делатности које значајно доприносе расту бруто домаћег производа што се и ради. Али то је процес и те структурне реформе које су дугорочне не иду тако брзо, каже Николић за РТС.

У економији нема брзих ни јефтиних решења, указују у Фискалном савету. Додају да погрешни кораци не могу уследити јер је за њих прва грешка повећање плата уместо улагања у инфраструктуру.

Биће још вишкова у буџету, и ово би стварно требало да буде преседан који се не понавља. Дакле, у 2021. ће се врло вероватно појавити неки ефекат, буџетски вишак, простор тако да га назовемо који и настаје зато што се расходи државе за камате смањују и онда би та средства стварно требало потрошити на нешто што помаже свим људима у овој земљи, а не само да буде усмерено на мању групацију запослених у јавном сектору јер тај вишак припада свим грађанима Србије, напомиње за Радио-телевизију Србије Данко Брчеревић, главни економиста Фискалног савета.

Како додаје, утицај плата на привредни раст је веома мали и ако га уопште има траје веома кратко. Са друге стране повећање јавних инвестиција има велики ефекат на привредни раст зато што се ангажује домаћа радна снага, домаћа оператива, домаћа предузећа макар и као подизвођачи.

Иван Николић каже да разуме скептичност, а можда и страх појединих економиста да би бржи раст плата од раста БДП-а односно привредне активности могао дестабилизovati економију или нас чак вратити на неки претходни период.

Али уважавајући ове нове околности и потпуно ребалансиран макроекономски оквир, уредне јавне финансије, ниску инфлацију, релативно умерен дефицит... У овом тренутку немам страх да би ишта лоше могло да се деси са овим повећањем плата и пензија, истиче Николић. Како је за сада најављено пензије би од 1. јануара могле да порасту за око 5,5 одсто. Економисти су сагласни да би веће плате у 2020. могли да добију и запослени у приватном сектору

Послодавци и синдикати да иницирају измене закона

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Влада, послодавци и синдикати треба још боље да сарадују и имају јаче партнерске односе, поручила је данас потпредседница владе и министарка грађевине Зорана Михајловић на скупштини Уније послодаваца Србије која је обележила 25 година рада и позвала и послодавце и синдикате да буду активнији у покретању иницијатива за измену закона.

Председник УПС-а Милош Ненезић је поводом јубилеја доделио захвалницу министарки Михајловић као признање за побољшање привредног амбијента у Србији.

"Влада, послодавци и синдикати треба да имају још јаче односе, јер од тога зависи основна тема данашње конференција - "Конкурентност и запошљавање у циљу ефикасности употребе људских ресурса и спречавања њиховог одласка у иностранство", а то је како да задржимо људе да остану у Србији", поручила је Михајловић.

Како је рекла, задатак Владе Србије је да створи услове за добро пословање, не да се бави бизнисом и управо ради на стварању бољих услова за привреду, што је потврдила Дуинг бизнис листа Светске банке.

"Морамо да поправимо нашу позицију у области оснивања предузећа, као и у добијању кредита. Кад је реч о издавању грађевинских дозвола и локацијских услова, ту смо на деветом месту у свету. Србија треба да има достојене услове и на томе радимо", рекла је Михајловић.

Она је навела да је Србија раније била на зачељу сваке колоне и међу последњима на свакој листи.

Повишица пензија по швајцарском, стандард по српском моделу

АУТОР: Јелена Мирковић

Извор: Н1

Увећање српских пензија према швајцарској формули - то је обећање представника власти за најстарије грађане, које би, како тврде, требало да буде испуњено са првим даном 2020. године. То значи да ће се на шестомесечном нивоу, пензије усклађивати са инфлацијом, али и са растом просечних плата у Србији. А да ли је тако нешто реално? Пензионери поручују да нису оптимистични, док економисти кажу да ће уместо раста, уследити пад пензија.

Како би републичка каса била богатија, дебљи крај су извукли пензионери. Због такве одлуке државе, од 2014. до 2018. године, примали су умањене пензије. Иако представници власти често тврде да бољи дани следе, из Удружења сидиката пензионера указују да је положај најстаријих и даље климав.

"Ја морам да кажем да је он лош, иде на све лошије, да читава ова популистичка прича о томе да ће бити боље, да нам је јако боље, је прича коју ја препоручујем да пензионери кад уђу у свој стан, прво отворе фрижидер после погледају новчаник, а онда тек упале телевизију да би могли да виде где се налазе", каже Михајло Радовић, председник Удружења синдиката пензионера.

Да може боље, свесни су и представници власти, те су почели са обећањима. Председник Александар Вучић најављује повећање пензија најкасније до 1. јануара 2020. године. Министар финансија Сениша Мали, иде корак даље и за исти период обећава увећање пензија према швајцарском моделу. То подразумева да ће се висина пензија усклађивати са растом цена и растом плата - 50 одсто у односу на инфлацију, а 50 одсто у односу на зараде.

"По мени је то, што би се рекло, победнички модел и за наше најстарије суграђане фер и коректан модел, а с друге стране модел који обезбеђује стабилност буџета на други рок", рекао је Сениша Мали, министар финансија, 15. октобра 2019.

Колику ће стабилност "швајцарски модел" донети у новчаницима пензионера? Просечна српска пензија за последњих осам месеци износила је нешто више од 26 хиљада динара. Уколико предложени модел донесе најављену повишицу од 5,3 одсто, пензионери са просечним примањима би следеће године могли да добију увећање нешто више од 1300 динара.

"Ми смо опет и тим моделом оштећени зато што се законом планира да се усклађивање изврши једном годишње на бази протекле године, ја не знам зашто се то тако ради, јер ми практично финансирамо кога - државу, фонд, кога финансирамо, да би нам онда дали оно што смо ми већ потрошили. Једноставно паре које су нам отете морају се вратити да бисмо из те позиције могли да почнемо да разговарамо и да се заједнички договарамо", наводи Радовић.

Швајцарска формула у Србији није новост. Како би се пензије ускладиле, почела је да се примењује 2003. али је Влада донела одлуку да је након три године укине због захтева Свестке банке. Иако садашњи представници власти, као и Међународни монетарни фонд, уверавају да ће такав систем омогућити да пензије брже расту, уредник недељника НИН Милан Ђулибрк, тврди супротно.

"Пензионерима ће то само одржати статус кво, дакле њихова куповна моћ неће бити ни за мало већа буквално, ако имате у виду да ће просечне плате и ако се обистини претпоставка и обећање председника Србије да ће просечна плата ускоро бити 500 евра, просечна пензија ће да падне на 46-47% просечне плате. То је неупоредиво лошија позиција за пензионере него 2009. када су имали преко 60 просечне плате", оцењује Ђулибрк.

Док српске пензије по швајцарском моделу не заживе, пензионерима према обећањима надлежних из државе, у новембру стиже једнократна помоћ од 5000 динара.